

KİTAP TANITIMI / BOOK REVIEW

“Sait Özçelik, Hadislerde Okuyarak Tedavi (Rukye), Rağbet Yayınları, İstanbul 2014, I. Baskı, 102 sayfa.”

ISBN: 9.786.055.378.936

Reyyan Beyza ALTAN
YL Öğrencisi, İÜ SBE (Sosyoloji)
reyyanaltan@gmail.com

Dua etme eylemi, insanın fıtratı gereği kendisinden daha üstün bir varlığa sığınma ihtiyacının ifadesidir. Kişi ile Yaradan'ı arasında bir irtibat vesilesidir. Dua ederek, kişi hem Yaradan'ı ile doğrudan bir irtibat kurar hem de acziyetini farkederek. Tüm bu sebeplerden dolayı dua etme eylemi, insanın fiziki, zihni ve hissi dünyası açısından anlamlı ve gerekli bir ihtiyaçtır.

Bu çalışma da, duanın kişi üzerinde bir tedavi yöntemi olarak uygulanışı olan 'rukye' (dua ile tedavi) kavramı ele alınır. Okuyucuya, bir insanın hayatında duanın önemi hadisler üzerinden anlatılır.

Kitap üç ana bölümden oluşur, bunlara ek olarak giriş bölümü ve sonuç bölümünü de içerir.

Rukye kavramının manası anlatılmaya başlanmadan önce, 'dua'nın mahiyetinden bahsedilir, duanın insan hayatındaki yeri ayet ve hadislerden örnekler ile anlatılır.

Yaratıcı olan Allah, ayetlerinde de belirttiği üzere, kulunun kendisine dua etmesini istemiş, duasına cevap vereceğinin teminatını vurgulamıştır. Allah'ın kullarından dua etmelerini istemesi, kullarının güç ve kudretinin yetemediği şeylerin farkına varması içindir. Allah, kulunun acziyetini fark etmesini ve bunu kendisine itiraf etmesini bekler. Kul da, yardım talebinde bulunarak Allah'ın gücünü ve kudretinin sonsuz olduğunu idrak eder.

Giriş bölümünde duanın mahiyeti, ayet ve hadislerdeki yeri vurgulandıktan sonra duanın tedavideki yerinden bahsedilir. Burada kastedilen dua, hem

bazı ayetlerin okunması hem de Allah'ın esmasının tesbih edilmesidir. Ardından da İslam'ın tedaviye bakışı yer alır. Bu kısımda İslam'ın sadece dua yoluyla değil ehline danışarak tedaviyi tavsiyesinin altı çizilir. Bu öneri, Hz. Peygamber (as) döneminden örnekler ile açıklanır. Giriş kısmının akabinde, 'rukye' kavramının işlendiği birinci bölüme geçilir.

Yazar birinci bölümde, 'okuyarak tedavi, dua ile tedavi, telkinle tedavi' diye açıklanan rukye kavramının tarihsel gelişiminden bahseder. Hastalıklara şifa bulmak için Kuran-ı Kerim ayetleri ve Allah'ın isimleri ile gerçekleştirilen rukyenin daha eski dönemlerde de uygulanan bir tedavi usulü olduğu anlatılır. Fakat o dönemde uygulanan rukyede, tedavi eden kişi, şifayı kendisinin verdiğini zannederdi. Hz. Peygamber (as), bu zannın Allah'a şirk koşma tehlikesiyle sonuçlanabileceğini fark etmiş, yanlış uygulamaları değiştirmiş ve düzenlemiştir.

Rukyenin tarihsel dönüşümünden bahsedildikten sonra, hadislerde rukye kavramına atfedilen konum incelenir. Konu, rukyenin cevazına ve nehyine dair hadislerle tartışılır.

İkinci bölümde ise, rukye tedavisinin uygulandığı yerlerden ayrıntılı bir şekilde bahsedilir. Rukye tedavisinin, nazar değmesi, zehirli hayvan sokması, delilik ve sara hastalığı gibi çeşitli hastalıklarda uygulanışı anlatılır.

Üçüncü bölümde ise, rukye tedavisinin yöntemlerinden söz edilir. İlgili yöntemler de, hadislerden örnekler verilerek açıklanarak okuyucuya sunulur. Bu bölümde tedavi yöntemlerinin yanı sıra, tedavi karşılığında ücret alınmaması meselesi ayrıntılı bir şekilde anlatılır.

Giriş ve üç bölümün ardından yazılan sonuç bölümü ile çalışma sonlandırılır.

Rukye, aslı ve uygulaması itibarıyla, Kuran-ı Kerim'i ve Allah'ın isimlerini esas alan bir tedavi etme biçimidir. Dolayısıyla en başta sözü geçtiği gibi tedavinin temelinde dua etme, fiilen duada olma hali yatar. Dua, Kuran-ı Kerim'de kulluğun esası, hadislerde ibadetin özü olarak ifade edilir. Dua bir diyalog vasıtasıdır; terbiye eder, onarır. İnsanın kendisine ettiği ve kendisine edilen dualar, onun maddi ve manevi dünyası için bir moral gücüdür. Dua etmek, sığınmanın ve iman etmenin göstergesidir. Dolayısıyla duanın, tedavi başta olmak üzere kişinin hayatında birçok şeyde kuvvetli bir tesiri olduğu muhakkaktır.

Ayrıca İslamiyet rukye tedavisini bir farz gibi telakki etmez, sadece müsaade ve tavsiye eder. Hastalık veya sıkıntılı durumlarda ilk etapta ehline başvurmayı önerir. Buna ek olarak rukyeye müsaade eder.

Rukye tedavisinin günümüzde de uygulamaları görülmektedir. Bu uygulamaların temelinde de moral gücü yatar. İnanmak ile kişinin kendi hastalığı ve sıkıntısı ile baş edebileceği aşikârdır.

Yazar, bu kitabıyla okuyucuya rukye tedavisinin mahiyetini kapsamlı olarak anlatır, hadislerde nasıl yer aldığından bahseder. Çalışmanın temel amacı rukye kavramının tanıtılmasının yanı sıra, giriş bölümünde bahsedilen dua kavramının mahiyetinin işlenmesidir. Bu çalışma, duanın insanın hayatındaki etkisine de vurgu yapar.

